

EKONOMIA

70 LAT WYDAWNICTWA
UNIwersytetu Ekonomicznego
we Wrocławiu
1955-2025

D E B I U T Y S T U D E N C K I E

2025

EKONOMIA

pod redakcją

Magdaleny Stawickiej

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2025

Recenzja
Marcin Brol

Redakcja wydawnicza
Dorota Pitulec

Korekta
Katarzyna Gwizda

Skład i łamanie
Adam Dębski

Projekt okładki
Beata Dębska

Na okładce wykorzystano zdjęcia z zasobów Adobe Stock

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa
Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0).
Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

ISBN 978-83-68394-39-9 (wersja papierowa)
ISBN 978-83-68394-60-3 (wersja elektroniczna)

DOI: 10.15611/2025.60.3

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	7
Dawid Duda: Ekonomia na krawędzi kontrastów: Norwegia i Nigeria jako dwie ścieżki wykorzystania bogactw naturalnych.....	11
Mateusz Franas, Wiktoria Domagała: Transformacja gospodarki argentyńskiej w latach 2023-2025 jako współczesny przykład „terapii szokowej”...	23
Patrycja Froń: Asymetryczne skutki globalizacji: porównanie gospodarek oraz społeczeństw Indii i Nigerii.....	37
Maciej Gwiaździński, Marcin Chrapusta: Haiti i Dominikana – przyczyny skrajnych dysproporcji społeczno-gospodarczych na jednej wyspie	48
Patrycja Lysek: Holandia i Polska: porównanie rozwoju gospodarczego i kierunków modernizacji.....	62
Mikołaj Radliński: Zróżnicowanie atrakcyjności rynków pracy w Unii Europejskiej – perspektywa pracownika	74
Dominika Sielewicz, Wiktoria Pielorz: Modele rozwoju społeczno-gospodarczego Japonii i Szwecji: analiza porównawcza (2000-2025)	86
Maksim Stańco: Polska vs Hiszpania – perspektywy konwergencji gospodarczej w Europie	98
Valeriia Storozhuk, Magdalena Komsta: Społeczno-gospodarcze kontrasty Węgier i Luksemburga w Unii Europejskiej	110
Weronika Szlachcic: Między centrum a peryferiami: depopulacja jako systemowe wyzwanie rozwojowe Japonii	123
Oliwia Tomala, Zuzanna Kostrzewa: Transformacja Hiszpanii a integracja europejska (1975-2000)	135
Kinga Warzecha, Anastasiia Kyriienko: Wyzwania i perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego Stanów Zjednoczonych: analiza jakości życia, edukacji i opieki zdrowotnej.....	148

Wstęp

Rozważania społeczno-gospodarcze stanowią istotny element współczesnych analiz ekonomicznych, gdyż umożliwiają identyfikację złożonych zależności między strukturą instytucjonalną, dynamiką wzrostu a rozwojem społecznym. Ekonomia jako nauka interdyscyplinarna korzysta z różnorodnych podejść analitycznych – od porównań makroekonomicznych po studia przypadków – by wyjaśniać zjawiska w skali zarówno globalnej, jak i lokalnej. Szczególnie cenna okazuje się w tym kontekście perspektywa porównawcza, która ukazuje nie tylko kontrasty, lecz także potencjalne ścieżki rozwoju wynikające z odmiennego wykorzystania podobnych zasobów czy różnic kulturowo-instytucjonalnych.

Publikacja „Debiuty studenckie. Ekonomia” zawiera dwanaście oryginalnych rozdziałów autorstwa studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z kierunku ekonomia. W każdej z prac podjęto istotny problem społeczno-gospodarczy w ujęciu porównawczym lub studium przypadku, z zastosowaniem metod właściwych badaniom ekonomicznym.

W swoim opracowaniu o Norwegii i Nigerii D. Duda zestawia dwa państwa eksploatujące zasoby naturalne, lecz osiągające skrajnie różne rezultaty gospodarcze i społeczne. Analiza koncentruje się na roli instytucji, polityki fiskalnej oraz modeli dystrybucji dochodów z ropy naftowej. Autor wskazuje, że wysoka jakość rządzenia i inwestycje w kapitał ludzki w Norwegii kontrastują z symptomami „klątwy surowcowej” obserwowanymi w Nigerii.

W opracowaniu M. Franas i W. Domagały autorzy analizują reformy gospodarcze przeprowadzone w Argentynie. Oceniają skuteczność liberalizacji, deregulacji i cięć fiskalnych w kontekście wcześniejszych doświadczeń kryzysowych kraju. Praca wskazuje na ryzyka społeczne oraz konieczność równoważenia reform ekonomicznych z wymiarem inkluzywności.

P. Froń podejmuje problem wpływu globalizacji na rozwój Indii i Nigerii, koncentrując się na integracji gospodarczej, strukturze eksportu i znaczeniu sektora usług. Analiza ukazuje, że chociaż oba państwa otworzyły się na rynki światowe, to tylko Indie zdołały wykorzystać tę szansę. Autorka w swoim wywodzie zwraca uwagę na szczególną rolę polityki przemysłowej i jakości kapitału ludzkiego.

Rozdział M. Gwiaździńskiego i M. Chrapusty ukazuje przyczyny skrajnych dysproporcji społeczno-gospodarczych między gospodarkami Haiti i Dominikany – sąsiadujących państw karaibskich. Autorzy wskazują na znaczenie kolonialnych warunkowań, struktury instytucjonalnej oraz strategii gospodarczych, posługując się metodą porównawczą i analizą danych makroekonomicznych. Szczególną uwagę poświęcają wpływowi zagranicznych inwestycji, jakości rządzenia i efektywności alokacji zasobów. Praca pokazuje, jak odmiennie trajektorie historyczne przełożyły się na współczesne dysproporcje rozwojowe.

P. Lysek dokonuje porównania Polski i Holandii pod kątem rozwoju gospodarczego i kierunków modernizacji. Analiza obejmuje czynniki historyczne, politykę publiczną, strukturę zatrudnienia oraz wykorzystanie innowacji. Autorka wskazuje na różnice wynikające z kolonialnej przeszłości Holandii i transformacyjnego charakteru rozwoju Polski po 1989 roku. Praca zawiera również rekomendacje dotyczące adaptacji wybranych elementów holenderskiego modelu w warunkach polskich.

M. Radliński w swoim opracowaniu przeprowadza empiryczną ocenę atrakcyjności rynków pracy w państwach Unii Europejskiej z perspektywy pracownika. Wykorzystuje metodę syntetycznego miernika atrakcyjności, uwzględniając czynniki takie jak wynagrodzenia, czas pracy, produktywność i wskaźniki zatrudnienia. W badaniu porównuje lata 2015 i 2024, ukazując stabilność atrakcyjności oraz tendencję do wyrównywania różnic między państwami. Praca wskazuje na znaczenie instytucji rynku pracy w kształtowaniu długofalowych trendów zatrudnienia.

Modele rozwoju społeczno-gospodarczego Japonii i Szwecji w latach 2000-2025 to analiza przeprowadzona przez D. Sielewicz i W. Pielorz. Autorki porównują strukturę gospodarki, politykę społeczną, kulturę pracy i podejście do ekologii, wskazując na skuteczność polityki redystrybucyjnej Szwecji oraz wyzwania demograficzne Japonii.

Kolejny rozdział, autorstwa M. Stańco dotyczy tematyki konwergencji gospodarczej Polski i Hiszpanii, z wykorzystaniem analizy tempa wzrostu, inwestycji, innowacyjności i poziomu życia. Opracowanie ocenia, czy Polska – przy utrzymaniu obecnych trendów – ma szansę dogonić lub wyprzedzić Hiszpanię pod względem rozwoju gospodarczego.

V. Storozhuk i M. Komsta porównują Węgry i Luksemburg pod kątem kontrastów społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej. Autorki skupiają się na poziomie życia, strukturze zatrudnienia, modelach redystrybucji i strategiach fiskalnych. Pokazują, że mimo wspólnej przestrzeni instytucjonalnej, różnice w podejściu do państwa opiekuńczego i integracji rynkowej generują odmienną dynamikę rozwoju.

W. Szlachcic przedstawia problem depopulacji Japonii jako zjawiska o charakterze systemowym, wynikającego z długoletniej centralizacji funkcjonalnej. Praca łączy analizę strukturalnych przyczyn kryzysu demograficznego z badaniem lokalnych strategii rewitalizacji w zdepopulowanych regionach na przykładzie prefektury Tokushima. Autorka ukazuje, jak lokalne inicjatywy mogą odpowiadać na globalne wyzwania demograficzne.

W opracowaniu napisanym przez O. Tomalę i Z. Kostrzewę autorki analizują wpływ integracji Hiszpanii ze Wspólnotami Europejskimi (1975-2000) na transformację gospodarczą i społeczną kraju. Wskazują, że członkostwo w UE przyczyniło się do modernizacji gospodarki i wzrostu dochodów, ale jednocześnie wymagało kosztownych dostosowań społecznych.

Analiza jakości życia w Stanach Zjednoczonych z perspektywy dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i problemów rynku pracy to tematyka ostatniego rozdziału napisanego przez K. Warzechę i A. Kyriienko. Autorki podkreślają znaczenie nierów-

ności dochodowych i ograniczeń systemowych jako czynników osłabiających potencjał jednego z najbardziej rozwiniętych państw świata. Wskazują także potrzebę reform w zakresie polityki publicznej.

Zebrane prace ukazują różnorodność podejść analitycznych oraz szerokie spektrum tematów, które łączy wspólny mianownik: chęć zrozumienia mechanizmów rozwoju społeczno-gospodarczego i ich konsekwencji w różnych kontekstach instytucjonalnych, kulturowych i geopolitycznych.

Magdalena Stawicka

